

Μακεδονικά

Τόμ. 4, Αρ. 1 (1960)

Nic. P. Andriotes, *The Confederate State of Skopje and its language*

Βασ. Λαούρδας

doi: [10.12681/makedonika.719](https://doi.org/10.12681/makedonika.719)

Copyright © 2014, Βασ. Λαούρδας

Άδεια χρήσης [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Λαούρδας Β. (1960). Nic. P. Andriotes, *The Confederate State of Skopje and its language*. *Μακεδονικά*, 4(1), 570–571. <https://doi.org/10.12681/makedonika.719>

Nic. P. Andriotes, The Confederate State of Skopje and its language. Athens 1957 σελ. 61.

Εἰς τὸ ὡς ἄνω βιβλίον τοῦ ὁ καθηγητῆς κ. Ν. Ἀνδριώτης ἀσχολεῖται διὰ μακρῶν καὶ βράσει τῶν νεωτάτων πορισμάτων τῆς ἐπιστήμης μετὰ τὴν ἀκριβῆ καὶ ἀντικειμενικὴν τοποθέτησιν τῆς γλώσσης τῶν Σκοπίων, τὴν ὁποίαν οἱ ἡγέται τοῦ νέου αὐτοῦ ὀμοσπόνδου κράτους τῆς Γιουγκοσλαβίας προσπαθοῦν νὰ παραστήσουν ὡς αὐτοτελῆ σλαβικὴν, δικαιολογοῦσαν τὴν ἐθνικὴν καὶ πολιτικὴν τοῦ κράτους τούτου αὐτοτέλειαν. Ὁ κ. Ἀνδριώτης ὑποστηρίζει ὅτι δὲν πρόκειται περὶ γλώσσης αὐτοτελοῦς, ἀλλὰ περὶ ἁπλοῦ σλαβικοῦ ἰδιώματος ἀποτελοῦντος μεταβατικὸν σταθμὸν μεταξὺ τῶν ἰδιωμάτων τῆς δυτικῆς Βουλγαρίας καὶ τῆς νοτίου Σερβίας, καὶ καθορίζει τὰ γραμματικὰ στοιχεῖα, τὰ ὅποια ἔχει τοῦτο κοινὰ μετὰ τὴν σερβικὴν καὶ βουλγαρικὴν. Ἐπειδὴ δὲ χαρακτηριστικὸν τοῦ ἀνωτέρου ἰδιώματος εἶναι τὸ μέγα πλῆθος τῶν ἑλληνικῶν λέξεων, τὰς ὁποίας χρησιμοποιεῖ, ὁ κ. Ἀνδριώτης παραθέτει πλήρη πίνακα τῶν λέξεων τούτων, ἐπιμένων ἰδιαίτερος ἐπὶ ἐκείνων, αἵτινες εἰσῆχθησαν ὄχι ἐκ τῆς λογίας ἑλληνικῆς γλώσσης, τῆς παιδείας καὶ τῆς ἐκκλησίας, ἀλλ' ἐκ τῆς γλώσσης τῆς καθημερινῆς ζωῆς, αἱ ὁποῖαι περισσότερον τῶν ἄλλων πιστοποιοῦν ὅτι οἱ Σλάβοι κατελθόντες εἰς τὴν Β. Μακεδονίαν συνήνησαν ὄχι μόνον παιδείαν καὶ ἐκκλησίαν ἑλληνικὴν, ἀλλὰ καὶ συμπαγῆ ἑλληνικὸν πληθυσμὸν, ὁ ὁποῖος βαθμιαίως ἐσλαβισθεὶς διέτηρησε τὰς ἑλληνικὰς ταύτας λέξεις, καὶ ὄχι θρακο-ιλλυρικὸν πληθυσμὸν, ὡς ἰσχυρίζονται οἱ Σλάβοι, διότι τότε, ἀντὶ ἑλληνικῶν θὰ διέτηρη λέξεις θράκο-ιλλυρικὰς. Ἐν συνεχείᾳ ὁ κ. Ἀνδριώτης πραγματεύεται τὴν ἱστορίαν τοῦ σλαβικοῦ τούτου ἰδιώματος καὶ τὰς ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τοῦ κράτους τῶν Σκοπίων καταβαλλομένης ὑπὸ τῶν ἰθυνότων τοῦτο προσπαθείας διὰ τὴν γραμματικὴν ὀψίμωσιν, λεξιλογικὸν πλουτισμὸν καὶ φιλολογικὴν καλλιέργειαν τοῦ ἰδιώματος τούτου, τὴν συμβολὴν τοῦ Πανεπιστημίου τῶν Σκοπίων καὶ τῆς ἀναπτυσσομένης παιδείας εἰς τὴν προσπάθειαν ταύτην, καθὼς καὶ τὰς προστριβὰς τῶν Σκοπιανῶν λογίων πρὸς τοὺς Βουλγάρους, οἱ ὁποῖοι διαβλέπουν ὅτι ἡ καλλιέργεια τοῦ ἰδιώματος τούτου ἀπομακρύνει αὐτὸ βαθμῶν ἀπὸ τὴν βουλγαρικὴν καὶ τὸ προσεγγίζει περισσότερον πρὸς τὴν σερβικὴν. Περαιτέρω ἐξετάζει τοὺς λόγους, διὰ τοὺς ὁποίους οἱ Σλάβοι τῶν Σκοπίων ἤχθησαν εἰς τὸ νὰ ὀνομάσουν τὸ κράτος αὐτῶν «Μακεδονία» καὶ τὸ γλωσσικὸν τῶν ἰδίων «Μακεδονικὴ γλῶσσαν» καὶ δεικνύει ὅτι ὁ σφετερισμὸς οὗτος τοῦ ἑλληνικοῦ ὀνόματος «Μακεδόνες» εἶναι ἱστορικῶς ἄτοπος καὶ ἔγινε μετὰ ἀποκλειστικὸν σκοπὸν τὴν στήριξιν διεκδικήσεων ἐπὶ τῆς ὑπολοίπου ἑλληνικῆς Μακεδονίας. Ὑποστηρίζων ὅτι τὸ ὄνομα «Μακεδονία» καὶ κατὰ τὴν ἀρχαιότητα καὶ προπάντων κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους δὲν εἶναι ὄρος ἐθνολογικόν, δηλῶν ἰδιαίτερον τινὰ μὴ ἑλληνικὴν ἐθνότητα, ἀλλὰ ὄρος ἁπλῶς γεωγραφικόν, ἀνασκευάζει συστηματικῶς καὶ τὰ ἐπιχειρήματα

ὅτι ὁ λαὸς τῆς «Μακεδονίας τῶν Σκοπίων» εἶναι φορεὺς καὶ κληρονόμος τῆς «Μακεδονικῆς ἐθνότητος» καὶ τοὺς ἰσχυρισμοὺς περὶ ἐθνολογικῆς καὶ γλωσσικῆς ὁμοιογενείας ἀφ' ἑνὸς καὶ ἑδαφικῆς καὶ οἰκονομικῆς ἐνότητος ἀφ' ἑτέρου τοῦ σλαβικοῦ κράτους τῶν Σκοπίων πρὸς τὴν σημερινὴν Ἑλληνικὴν Μακεδониαν. Εἰς τὸ τελευταῖον κεφάλαιον τοῦ βιβλίου του ὁ κ. Ἀνδριώτης ἐξαίρει τοὺς λόγους διὰ τοὺς ὁποίους ἐν τῷ πλαισίῳ τοῦ παλαιοῦ πανσλαβισμού συνεχίζονται σήμερον ὑπὸ τοῦ κράτους τῶν Σκοπίων αἱ βλέψεις ἐπὶ τῆς ἑλληνικῆς Μακεδονίας καὶ καθορίζει τὴν ἔναντι τοῦ θέματος τούτου θέσιν τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

ΒΑΣ. ΛΑΟΥΡΔΑΣ

Ἄποστολόου Ε. Βακαλοπούλου, Οἱ Δυτικομακεδόνες ἀπόδημοι ἐπὶ Τουρκοκρατίας. Ἐταιρεία Μακεδονικῶν Σπουδῶν, Ἴδρυμα Μελετῶν τῆς Χερσονήσου τοῦ Αἴμου. Ἀρ. 22, Θεσσαλονίκη 1958, σελ. 47.

Εἰς τὴν σύντομον αὐτὴν πραγματεῖαν του, ἡ ὁποία εἶναι ἐπηυξημένον τὸ κείμενον διαλέξεώς του εἰς τὴν σειρὰν τῶν περὶ Δυτικῆς Μακεδονίας διαλέξεων τοῦ Ἰδρύματος, ὁ κ. Α. Ε. Βακαλόπουλος παρουσιάζει συνθετικὴν εἰκόνα τῶν ἐκ Δυτικῆς Μακεδονίας ἀποδημῶν κατὰ τὴν Τουρκοκρατίαν. Τὸ θέμα τὸ ἔχουν διαπραγματευθῆ καὶ ἄλλοι, ἀλλ' ὁ κ. Βακαλόπουλος τὸ παρουσιάζει ἀπὸ ἄποψιν τὴν ὁποίαν οὐδεὶς ἄλλος εἶχε μελετήσει καὶ εἶχεν ἐξάγει μέχρι τοῦδε, ἀπὸ τὴν ἄποψιν τῆς συμβολῆς τῶν ἀποδημῶν εἰς τὴν οἰκονομικὴν καὶ πνευματικὴν πρόοδον τῆς ἰδιαιτέρας ἐνὸς ἐκάστου πατριδος. Ἐκ παραλλήλου ὁ κ. Βακαλόπουλος ἐξετάζει ἀφ' ἑνὸς μὲν τὰ αἷτια τῆς μεταναστεύσεως καὶ ἀφ' ἑτέρου τοὺς παράγοντας δημιουργίας τῶν πρώτων ἀστῶν εἰς τὴν Δυτικὴν Μακεδониαν. Ἡ ἐξέτασις τῶν θεμάτων αὐτῶν συνοδεύεται ὑπὸ πλουσιωτάτης βιβλιογραφίας, χαρακτηριστικῆς τῆς εὐσυνειδησίας καὶ τῆς ἐργατικότητος τοῦ συγγραφέως.

ΒΑΣ. ΛΑΟΥΡΔΑΣ

Γ. Ι. Θεοχαρίδου, Σύντομος ἱστορία τοῦ Ἁγίου Ὁρους. Ἐταιρεία Μακεδονικῶν Σπουδῶν. Ἴδρυμα Μελετῶν τῆς Χερσονήσου τοῦ Αἴμου. Ἀρ. 23, Θεσσαλονίκη 1958, σελ. 22.

Ἡ ὑπὸ τὸν τίτλον «Σύντομος ἱστορία τοῦ Ἁγίου Ὁρους» διὰλεξις τοῦ κ. Γ. Θεοχαρίδου εἰς τὴν σειρὰν τῶν περὶ τοῦ Ἁγίου Ὁρους διαλέξεων τοῦ Ἰδρύματος Μελετῶν τῆς Χερσονήσου τοῦ Αἴμου, εἶναι ἡ πρώτη, ἂν δὲν σφάλλω, αὐστηρῶς ἐπιστημονικοῦ χαρακτῆρος ἱστορία τοῦ Ἄθω εἰς τὴν γλῶσσαν μας, ἔγγραφη δὲ ἐπὶ τῇ βάσει ὄλων τῶν ἐπὶ τοῦ θέματος νεωτάτων ἐρευνῶν. Ὁ κ. Θεοχαρίδης ἀφηγεῖται συντόμως καὶ κατὰ χρονικὴν ἀκολουθίαν τὰς μεγαλυτέρας ἐκ τῶν φάσεων τῆς ἱστορίας τοῦ Ἁγίου Ὁρους, δὲν παραλείπει δὲ νὰ ἐξάξη καὶ τὴν γενικωτέραν σημασίαν τὴν ὁποίαν ἔσχεν